Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Zaļā publiskā iepirkuma normatīvais regulējums

Māris Klismets
Koordinācijas departamenta direktors
VARAM

ESF EIROPAS SOCIĀLAIS FONDS
ERAF EIROPAS REĢIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS FONDS
KF KOHĒZIJAS FONDS
EIROPAS SAVIENĪBA

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Kas ir zaļais iepirkums?
definīcija

Zaļais iepirkums ir sistemātiska vides kritēriju integrēšana visās ar preču vai pakalpojumu iepirkumu saistītās darbībās, sākot no vajadzību noskaidrošanas, atbilstošu specifikāciju izstrādes un novērtējuma procedūrām, līdz pat sasniegto rezultātu monitoringam.

Zaļais publiskais iepirkums ir process, kura ietvaros valsts un pašvaldības iestādes cenšas iepirkt preces un pakalpojumus ar iespējami mazāku ietekmi uz vidi, ņemot vērā aprites cikla izmaksas produktiem vai pakalpojumiem ar vienādu primāro funkciju.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Kas ir zaļais iepirkums?

Atšķirības no parastā iepirkuma:

- ✓ samazina preces vai pakalpojuma radīto ietekmi uz vidi;
- ✓ veicina ilgtspējīgu patēriņu un inovācijas;
- ✓ ņem vērā preces dzīves (aprites) cikla izmaksas.

Zaļā iepirkuma galvenās pazīmes:

✓vajadzību izvērtēšana – vai, ko un vai vispār vajag;

✓aprites cikla izmaksu analīze – cik prece vai pakalpojums patiesībā maksā, aplūkojot preces vai pakalpojuma izmaksas visā to aprites laikā;

✓saimnieciski visizdevīgākais piedāvājums:

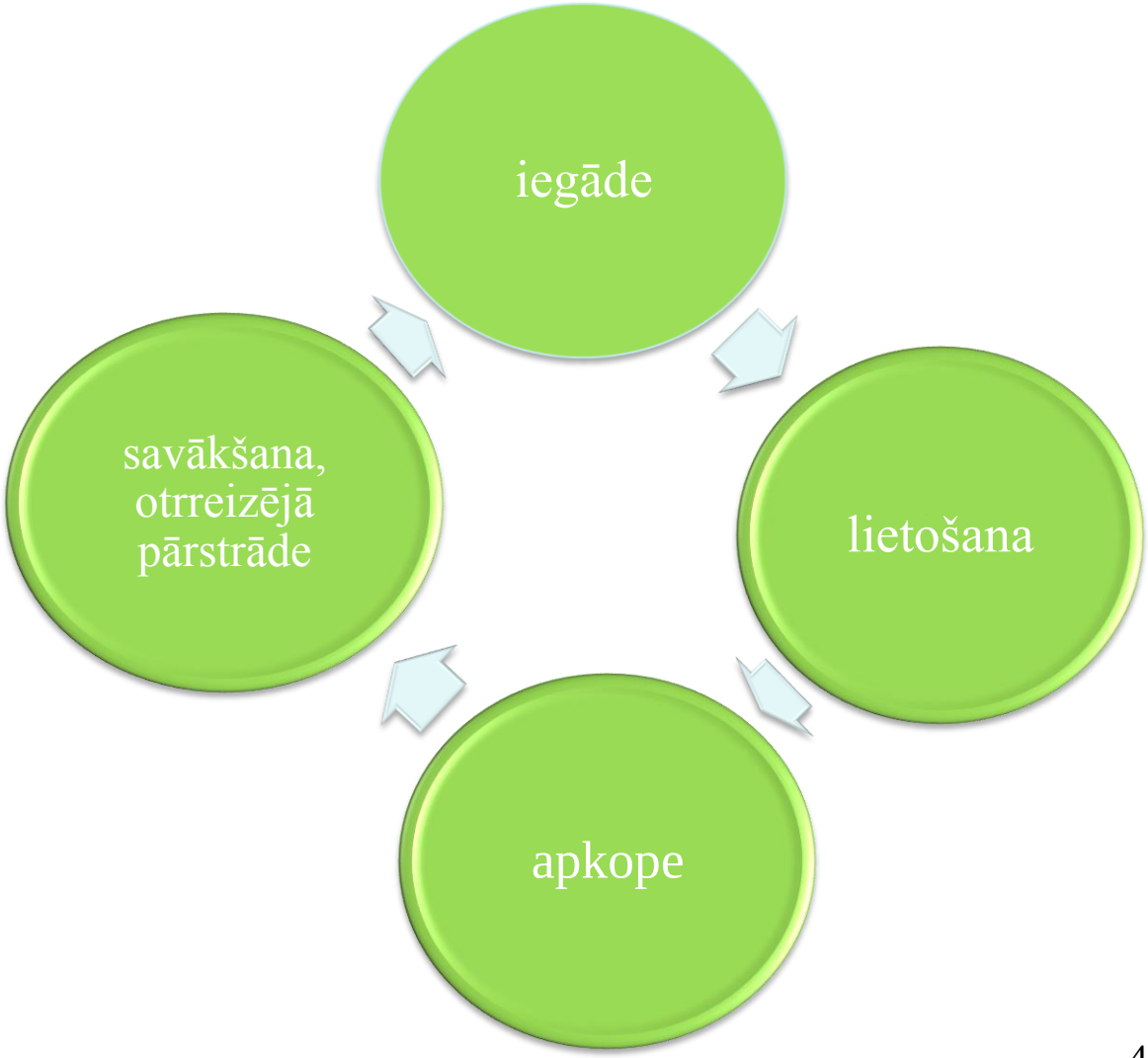
– piegāžu vai līguma izpildes termiņš,
– ekspluatācijas izmaksas un citas izmaksas (ne tikai sākotnējā cena!),
– preču vai pakalpojumu, būvdarbu kvalitāte,
– vides prasību ievērošana,
– citi ar līguma priekšmetu saistīti faktori.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Zaļā publiskā iepirkuma normatīvais regulējums

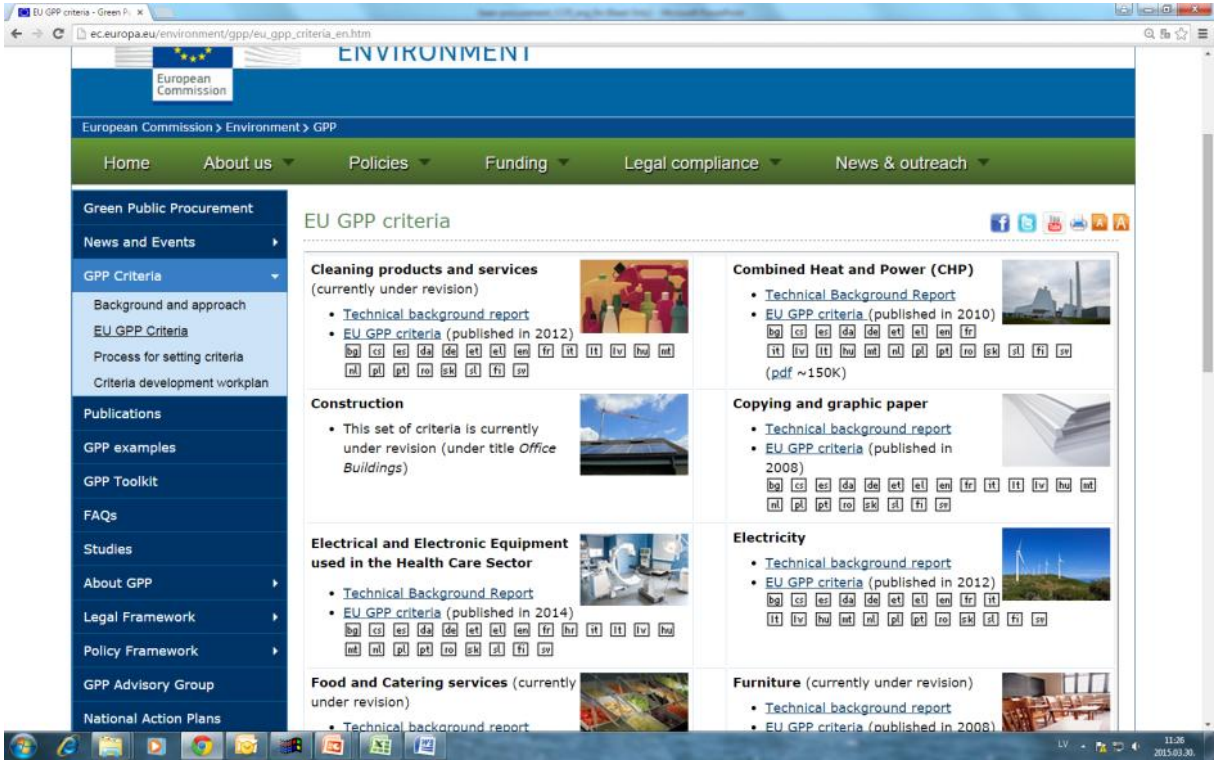
Direktīva 2014/24/ES- 2014. gada 26. februāra Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 2014/24/ES par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK

Direktīva 2014/25/ES- 2014. gada 26. februāra Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 2014/25/ES par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

EK izstrādātie ZPI kritēriji

http://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm

EK ir izstrādājusi ZPI piemērošanas kritērijus **vairāk kā 20** preču un pakalpojumu grupām

Katrā preču / pakalpojumu grupā tiek piedāvātas **divas kritēriju grupas:**

- **ZPI pamatkritēriji;**
- **Izvērstie ZPI kritēriji.**

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

ZPI normatīvais regulējums Latvijā I

Attīstības plānošanas dokumenti:

- ✓ **Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam**
- ✓ **Latvijas Nacionālās attīstības plāns 2014.-2020.gadam**
- ✓ **Vides politikas pamatnostādnes 2014. – 2020.gadam**
- ✓ **Zaļā iepirkuma veicināšanas plāns 2015.-2017.gadam**

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

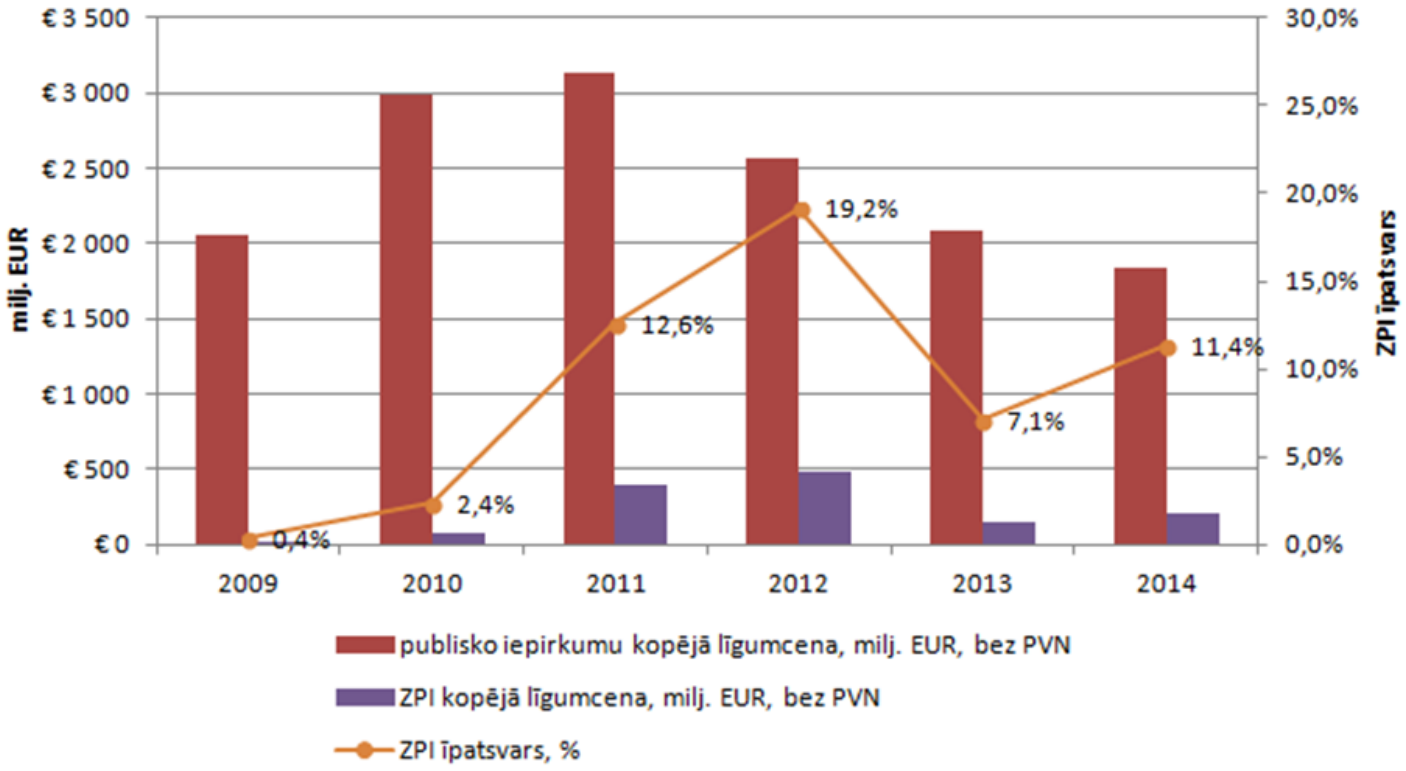
ZPI normatīvais regulējums Latvijā II

Tiesību akti:

- **Publisko iepirkumu likums**
- **Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likums**
- **Sabiedriskā transporta pakalpojumu likums**
- MK not. Nr.673 **"Noteikumi par vides kritēriju piemērošanu un piedāvājuma izvēles kritēriju noteikšanu pārtikas produktu piegādes un ēdināšanas pakalpojumu iepirkumiem"** (2014.g.)

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Pārskats par Iepirkumu uzraudzības biroja statistikas datiem

6.attēls. Publisko iepirkumu līgumcena no 2009. – 2014. gadam

(Avots: IUB statistikas dati)

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Valdības rīcības plāns un ZPI

2014. gada Valdības rīcības plānā noteikts, ka viens no valdības mērķiem ir **izstrādāt un ieviest zaļā iepirkuma principu** valsts un pašvaldību publiskajos iepirkumos, sekmējot veselīgas pārtikas un vietējo materiālu (tostarp koksnes) īpatsvara pieaugumu.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Zaļā iepirkuma veicināšanas darba grupa

2014.gada 9.jūlijā pamatojoties uz VARAM Rīkojumu Nr. 242 tika izveidota "Zaļā iepirkuma veicināšanas darba grupa".

Līdz šim izskatītie būtiskākie jautājumi:

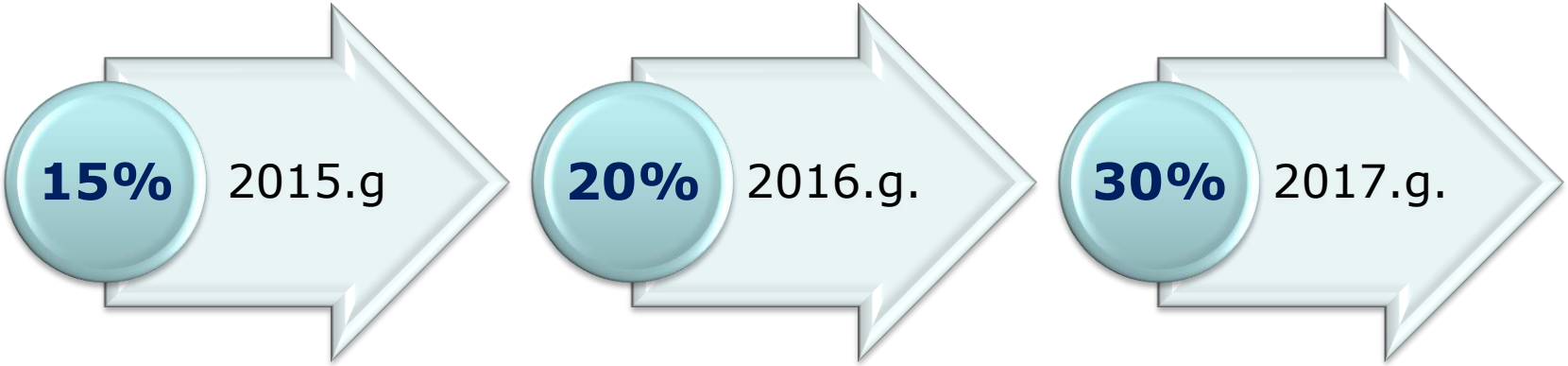
- ✓ Zaļā iepirkuma veicināšanas plāns 2015.-2017.gadam;
- ✓ Horizontālā principa „Ilgtspējīga attīstība" ievērošana piemērojot projektu iesniegumu kvalitātes vērtēšanas kritēriju "Zaļais iepirkums / Zaļais publiskais iepirkums" Eiropas Savienības fondu projektos;
- ✓ Eksperti ir izstrādājuši "Ziņojums par pieredzi un iespējām zaļā publiskā iepirkuma īstenošanā";
- ✓ Šobrīd tiek apzinātas būtiskākās preču un pakalpojumu grupas.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Zaļā iepirkuma veicināšanas plāns 2015.-2017.gadam

(2015.gada 17.februārī ir apstiprināts MK)

Plāna mērķis:

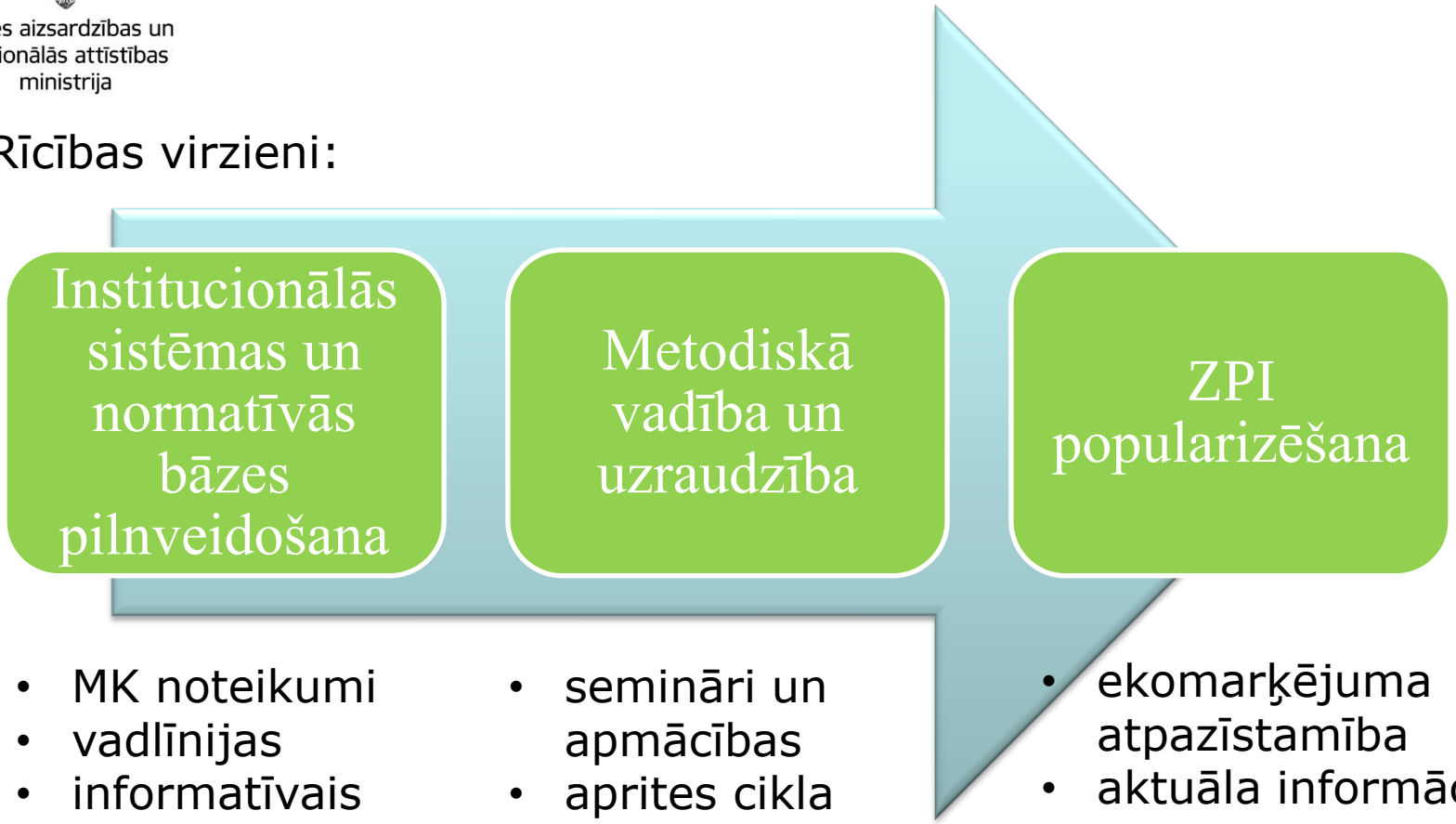

- Zaļā iepirkuma un zaļā publiskā iepirkuma prasības tiek piemērotas un integrētas Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda ieviešanas procesā.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Zaļā iepirkuma veicināšanas plāns 2015. - 2017. gadam

Rīcības virzieni:

- MK noteikumi
- vadlīnijas
- informatīvais ziņojums
- EIS ‘zaļie’ katalogi

- semināri un apmācības
- aprites cikla novērtējuma modeļa izstrāde

- ekomarķējuma atpazīstamība
- aktuāla informācija VARAM, IUB mājas lapās
- ZI marķējuma izveide

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Paldies par uzmanību!

Jautājumi?

zpi@varam.gov.lv

Informācija par zaļo iepirkumu VARAM mājas lapā:
http://www.varam.gov.lv/lat/darbibas_veidi/zalais_publiskais_iepirkums/